

AZ ÁG. H. EV.
MISSZIÓ-
EGYESÜLET
HIVATALOS
KÖZLÖNYE.

MISSZIÓI LAPOK

Megjel. havonta
Előfizetési ára:
1 évré 1 pengő.
Postatakarékpzt
számla 17.270sz.

ALAPITOTTA: SCHOLTZ ÖDÖN ESPERES.

Felolós szerkesztő és felelős kiadó: NÉMETH KÁROLY.

A Missziói Lapok szerkesztősége: Lébény, Moson m — Kiadóhivatal: Klspest, Thököly-út 18.

Tanácskozás.

„Egybegyülének azért az apostolok és a vének, hogy e dolog felől végezzenek.“
— Ap. Csel. 15, 6.

Az az ügy, amelyben az első keresztyén zsinatnak határozatot kellett hoznia, az egyház külmiszziói tevékenységéből származott. Arról volt szó, hogy vajjon a pogányokból lett keresztyéneket kötelezzék-e a mózesi ceremóniák megtartására, vagy pedig érvényesüljön az a szabadság, amelyre Krisztus az övéit felszabadította.

Minden egyházi munka, hogyha komolyan és eredménnyel folyik, szükségszerűleg vet fel problémákat. Holt vizeknek nincs sodra; holt egyháznak nincsenek problémái. Ahol nem történik semmi, ott nincs vita, nincs tanácskozás, nem kell határozni. Oda nem kell ember, se pénz, se imádság, se fej-törés. A holt egyház létezése a legkényelmesebb, mert izgalommentes; nem kockáztat semmit; nincs veszteség, nincs nyereség sem; nincsen harc, sem erőfeszítés. Ellenben van csend, rend és nyugalom s az előljárók vagy elől-ülők minden este hálát adhatnak, hogy ma megint nem történt semmi, ami csendes álmukat zavarhatná. Nem kell a költségvetést bővíteni; nem kell új embereket beállítani; nem kell ellentétes nézete-
teket bírálai, egyeztetni, irányítani.

Megy minden a régi kerékvá-

gásban. Csak éppen körülöttük változik meg az élet, a világ, az emberek. Egy holt egyház senki sem botránkoztat meg, de nem is vonz senkit. Nem kelt feltűnést, de nem is törődnek vele. Ki is törődne egy olyan intézménnyel, amelyben semmi érdemes dolog soha nem történik?

Jézus azt mondta, hogy ahol ketten vagy hárman egybegyülnek az ő nevében, ottvan köztük. De lehet-e Jézus nevében együtt lenni két vagy három embernek, akik Isten országáért nem tesznek semmit, legfeljebb szónokolnak és frázisokat hömpölygetnek; szavakat hangoztatnak, amelyeket életükkel minden tartalómtól megfosztottak, amelyeknek mágikus, igéző és kötelező erejét soha át nem érezték s maguk lennének inkább megrőkönnyödve, ha szavukon fognák őket és olyasmit kívánnának tőlük, amiről az imént zsíros pátozzsal áradoztak?

Az első keresztyén zsinaton olyan egyházi atyák jöttek össze tanácskozni, akik életüket tették kockára a Krisztusért. Ezért tudott az első keresztyénség miszszionáló egyház, lelkeket vonzó, hódító, bámulatosan terjeszkedő egyház lenni.

Ma az emberiség új életformákat és élettartalmat, új programot és irányítást keres. Kikerülhetetlen, hogy az emberiség élete új vágányokra jut. Óriási felelős-

ség terheli ma a keresztyéneket, az egyházakat, a történelmi keresztyén alakulatokat és intézményeket.

Ha a keresztyénség és annak vezetői ma azt gondolnák, hogy a keresztyénségnek nincsenek problémái, hogy nincsenek olyan dolgok, amelyek felől végezni kell, akkor arról tennének tanubizonyosságot, hogy a keresztyénséget már a múzeumokban helyezték el, s mindemből, amit a keresztyénség létrehozott, műemlék lett, kegyeleti tárgy, ereklye, aminek a mai

és a holnapi élethez már nincsen köze.

Nem időszerűtlen kívánság, hogy azok, akik az egyház sorsáért felelősek, odaálljanak egész életükkel az ige mellé, amely rájuk bízott s rajta legyenek, hogy az ige öbennük is testté, valósággá váljon. S úgy tanácskozzanak, hogy nem hagyományos frázisként, hanem az igazságnak megfelelően mondhassák el határozatukról, amit az első zsinat mondott: „Tet-szék a Szent Léleknek és nekünk“ (Csel. 15, 28).

Levélrészlet két finn misszionáriusnő magánleveléből.

(Utban Pekingből Hunanba.)

Az esőzés következtében néhány napos pihenésre voltunk kényszerítve és itt tartózkodunk a Kína Belf. Misszió egyik mellékállomásán. Kevésen múltott, hogy nem ragadtunk bele az út sarába, Fengcheng-ből idejövet. Néhány óras eső kásává változtatta az utat. Az utolsó kilométerek megtevésére ökröket kellett kocsink elé fogni, mert emberi erővel nem voltak többé mozdíthatók. Most megint helyben vagyunk és jó dolgunk van. Mi, az utitársaság női tagjai lefoglaltuk a templomot lakásunknak. A kis mellék missziói állomáson különben nem lakik más, mint a munkát irányító misszionárius és a tanító. Reggelente 5 órakor felébredünk, amikor is az iskolások megkezdik tanulásukat és folytatják azt este hétig. Kisebb időközben újra meg újra megjelennek ablakunk alatt és bekukucskálnak. Holnapra reméljük, hogy az utak újra járhatók lesznek. Amint látjátok, lassan haladunk előre. Az volt a tervünk, hogy pünkösdöt Laohokow-ban töltjük, de szerencsénkre Isten nem engedte meg, hogy a mi akaratumk teljesedjék. A hadműveletek igen megélelnkülték, amint bizonyára olvastátok. Y helységben való tartózkodásunk alatt napokon keresztül mást sem láttunk, mint ágyukat vontatni. Már-már arra gondoltunk, hogy a norvégek Lushanban, mi pedig Hüchangban várjuk be a jobb alkalmat. Amikor

— Yehshienbe érkeztünk, akkor hallottunk arról, hogy mellék útvonalakon megkísérelhetjük az előbbrejutást. Magát az országotat gödrök ásásával és hidak felégetésével tették járhatatlanná. Nanyangba nem mehettünk, úgyhogy irányváltoztatva megyünk Chengpingbe. Onnan már eljutunk Laohokow-ba. Reméljük, hogy holmink is beérkezik lassacskán. Hogy azután mi fog történni, azt még nem tudjuk. Az esőzés mindenestre megkötötte úgy a hadakozást, hogy azok most nem törnek előbbre. Olyan helységeken is haladtunk keresztül, amelyet pár nappal előbb bombáztak, egy város teljesen leégett nem régen. Egy ízben légiriadó miatt le kellett térnünk a főútvonallról, de repülőgépet nem láttunk.

Békességben folytathattuk utunkat, pedig most már a mögöttünk levő út jórészt levő részét is felhánták. Lövészárkok mindenfelé utunk mentén. Katonák haladtak ide-oda.

Jó útban volt részünk, de ilyen hosszú útra senki sem indulhat el egyedül, aki első ízben van Kínában. A vendégfogadóban való hálás megjárta, hiszen van saját táboriágyunk, hálózsákunk. Részben kínai eledellel táplálkozunk, részben a Primus főzöt használtuk. Annak feltétlenül veletek kell lenni és jó fajta legyen. Elengedhetetlenül fontos a kis kondér, hussütő és kávéskanna.

Ezt olyan kosárba helyeztük el, amit könnyen elővehettek. Ennivalónk van bőven. Sanghaiból jövők hoztak bőven kétszersültet, konzervtejet, tejszínt, vaját, konzervhúst és halat. Ez alatt a 4 hét alatt sok tapasztalatban volt részünk. Még ilyen meleg időben is hosszú ujjú utruhában legyetek majd, olyan színűek legyenek, hogy az uti

piszkot és port bírják. A férfiak részére a kínai ruha is megfelelő. Gyaloglásra legyen kényelmes cipők.

Meglátjuk, hogy merre indulhattok útnak. Az út Koifengon keresztül megingt szabad, de lábukat még nem lehet a Sárgafolyamon keresztül juttatni! Egyedül nem indulhattok el.

Isten veletek!

„Akiknek nincsen reménységük.“

Szinte magától kínálkozik ez alkalommal, hogy a kínaiak temetési szokásairól írjak. S ha valami, akkor épen ez az, ami teljesen elűtő a mi temetésről való képzeletünkől.

Az történet ugyanis, hogy egy decemberi napon nagy sürgős-forgás lármája szakította meg körülöttünk a szokásos csendes életet. Rögtön tudatára ébredtünk annak, hogy valami szokatlan és nagyjelentőségű esemény történik a szomszédházban. Különböztetve emelkednének 8–10 méteres póznák a magasba, amiket szakavatott sürgős kezek erősítettek egymáshoz könnyű szerkezetű állványzattá. Este beállta előtt már zsinnyel rá is varrták a rudszerkezetre a sima készítésű gyékény tető- és oldallapokat. A mintegy kétemelet magasságú épület falait farámába foglalt, hatalmas méretű üvegablakok törték át. Mikor azután a tetőzetre felkerült a buddhista-templomokra jellemző oromékség, akkor már egészen biztosak voltunk abban, hogy templom-szomszédsággá lettünk. Az ideiglenes jellegű templomba áttelepítettek néhány pogány bálványistent. Ezek az emeleten foglaltak helyet s ablakon keresztül udvarunkról jól láthatók voltak. Velük szemben a földszinten helyezték el az elhunyt koporsóját. Mindez az előkészület, építkezés egy halott kedvéért történt. Tehetős egyéneknél így követeli meg az illem. El kell hozni az isteneket a halotthoz!

Sokan azt állítják, hogy a kínai ember e-világi beállítottságú. Ezen a világon él, ennek a világnak él és mit sem törődik azzal, ami elkövetkező. Erre tanította őt a nagy Tanító-mester. Konfucius. Amíg az életből merő örömeiket lehet kiaknázni, addig jó is ez a tan, de vannak események, amelyek balul ütnek ki, kudarcra lárnak, s mindenk felett ott van a halál kérdése, amikor pótlékként segítségre sietnek a buddhista- és

taoista pogány papok. A ceremóniás temetési szertartások beszédes bizonyosságai annak, hogy mi minden áldozatra kétszerek ezek az emberek, hogy az elköltözött lélek boldogságát, nyugodalmát biztosítsák. Szegény és gazdag egyaránt kiadósan, sokféle alakban igyekezik a szertartást végrehajtani, amelynek megvan a pontos szabályai.

Két dolog szabja meg a temetési menetet, szertartás minéműségét: 1. a halott életkora és 2. az elhunyt társadalmi állása. Csecsemő, különösen ha leány, sem mire, még koporsóra sem tarthat igényt. De minden elképzelhető tiszteletet meg kell adni az esetben, ha a terebélyes fához hasonló nagy-család feje hunyta le szemeit.

Alig csukódtak le az élők sorából kilépett családtag szemei, máris kezdetét veszi a sirató, s amellyel egy időben, vagy naplemente idején, a hozzátartozók és a siratók együttesen megjelennek a kiválasztott helyi templomban, ahol az istenség tudomására hozzák a történeteket. Az első tulajdonképeni vallásos ceremónia a halál bekövetkezése utáni harmadik napon megy végbe. Kissé jelentősebb személyiségeknél megismétlődik ez a hetedik napon, azután minden hetedik napon egészen hét héten keresztül. Ennyi időn keresztül ugyancsak sok lármás, zajos órákban van része a meglátogatott családnak. Csend, ünnepélyesség kizárt valami, olyan, ami teljességgel nem tartozik hozzá a kínai temetéshez.

Pár nappal ezelőtt zajlott le még a szomszédságunkban lebonyolított nál is kiemelkedőbb temetés, amely kíváncsivá tette az egész Pekinget. Mindkét halott egyike volt annak a kilenc egyennek, akik 30 esztendővel ezelőtt ledöntötték trónjáról a mandzsu uralkodóházat, s létrehozták a kínai köztársaságot. Wu-Pei-fu generális a mostani helyi kor-

mányzat az állam halottjának tekintette és csupán a temetési ceremónia költségeinek fedezésére 20.000 dollárral (kb. ugyanannyi pengőben) járult hozzá. Mire költenek ekkora összegeket?

A pénzcsoomó jórészt felemészti az étetek ára. A szertartásnapok mindegyikén a barátok, ismerősök, haszonlesők tizei, százai jönnek, hogy kegyeletüket, tiszteletüket lerójják a halottal szemben. Utána minden vendéget le kell ültetni a gazdagon terített asztalok mellé. Közönséges fogásokat illetlenség lenne felszolgálatni, még az esetben is, ha a temetés a familiát teljes csőd szélére juttatná. (Amint igen sokszor meg is történik szegényebb családoknál, különösen szűk esztendő idején.) Mivel az illető család tagjainak meg nem engedett dolog a tulajdonképeni rendezés, s a konyha ellátása; a hivatalos rendezők s a szakácsok kezén sok minden megkevesebdik. S azt nem szabad sem ellenőrizni, sem pedig észrevenni.

A tiszteletet lerovók nem jönnek üres kézzel. Őket már a kapunál fogadja a durva, fehér ruhába öltözött kapuőr. Az érkezésről kurjantva ad hírt a tőle nem messze ülő jegyzőknek, akik teveszörből készült ecsetükkel feljegyzik az érkező becses nevét. Innen már a szertartást vezető rokon vezeti tovább a belépőket. Végighaladnak a templomon a felállított oltárhoz, amelyen a főhelyet a halott fényképe foglalja le magának. Azonkívül tömjén füstölög ottan, s áldozati alma piroslik rajta. A szertartás vezetője újra elkialtja a vendég nevét, mire megjelennek a család tagjai. Az ő színük előtt megy végbe a tiszteletet kifejező mély leborulás, amikor is a tiszteletet megadó egyén a halott képe előtt homlokával ismételtlen megéri a földet. Az újonnan érkezettek átnyújtják a magukkal hozott papírvirágkoszorút, több méter hosszúságú, kínai felírású, fehér papírtekercset, miket azután annak rendje-módja szerint felfüggesztenek ennek a templomnak a falazatára s úgyszintén a koszorúkat. A szomorukodó családtagok mély meghailással juttatják kifejezésre háláikat. Ekkor már a hivatalos felszolgálók egyike hozza is a párolgó kínai teát, amit magasba emelt két kezével nyújt át a vendégeknek. Ez már némileg kifejezésre juttatja az asztalhoz való meghívást is, amikor külön helyiségben ülnek körül a kerekasztalt a férfiak és külön a nők. Itt is követik a szabályokat és lehetőleg 8—8 embert helyeznek el egy-egy asztal körül. A he-

lyiségeket, valamint az egész templomot fehér márvány kályhákban izzó parázs árasztja el langyos meleggel.

Talán már korábban kellett volna említést tennem a papok szerepéről, akik a legközönségesebb napokon is három ízben, de órákon át folytatták szent könyveik olvasását, énekelését, csilingelő, kolompoló csengetyűk, zümmögő, bűgődobok kíséretében. Az egyhangúság után ítélve bizony senki nem tudná megmondani, hogy melyik tan pogány papjai váltották fel a kifáradt másikat. Az utolsó szertartásnapon pedig szünet nélkül 8 papi csoport fejtette ki a legünnepélyesebb ceremóniát reggeltől éjféltanáig. Ezzel két célt szolgáltak: az elhalt biztosabban célhoz jut, hiszen a lelke minden tan szerint végigjárta a boldogság útját, azonkívül ekkora papi hatalommal biztosan elkergették és távolartották az ártani akaró gonosz szellemeket.

Az utolsó napok egyikén még egy fontos esemény zajlik le a temetéssel kapcsolatosan. Ekkor festik fel az ősök táblájára az immár szellemmé vált ősvévét. A leszármazottaknak kötelességük megtudakolni a naptárbölcsektől, hogy melyik nap elég szerencsés ehhez a művelethez. (Kínában csupán szerencsés napon történik házasságkötés, temetés stb.) A bölcsek természetesen nem ingyen árulják el titkaikat.

Nem lenne könnyű feladat részletezni a temetési szertartás részleteit, hiszen még a koporsódeszka vastagságára nézve is pontos szabályok rendelkeznek. Nem is beszélve a halott katafalkjának vivőiről, akik nem lehetnek kevesebben 16-nál. Ha többen vannak, akkor ennek a számnak többszöröse határozza meg a vivők számát. A legmagasabb a 80, amit igen kiemelkedő személyek igényelhetnek csak a maguk számára (miniszterek, generálisok stb.) De e férfiakon kívül még az emberek sokasága jut szerephez. Különösebb esetekben az emberek száza és száza húzzák magukra a zöld ruhát, amit fehér pettyek tarkítanak, teszük fejükre a fekete, viros tollal ékesített kalapot s néha öltözetükhöz még egyöntetű bocskor lábbeli is tartozik. Azt senki nem tudná megmondani, hogy a kölcsönzött díszruhák mikor voltak újak, hiszen legtöbbször fénylenek a piszoktól és a zsírtól. Azok pedig, akik belebújtak a gúnyákba, szedettvedett koldusok és munkára még képtelen gverköcök. Ahoz elég erősek, hogy a rájuk bízott dísz cipeljék. Egynemely esetben kitartást kíván tőlük. Példának okáért

Wu generális temetési menete reggel kilenckor vette kezdetét és délután fél ötkor voltak a rendeltetési helyen. Nem mintha messze mentek volna — tagadhatatlanul nagy kerülőt tettek a városban — de a csigalassúság miatt telik

az idő. Újra és újra megállanak. Tizenkét, ideiglenesen felállított utcai kápolnában áldozatot mutattak be s ezzel kapcsolatban a megfáradtakat felcserélték friss erőkkal.

Folyt. köv.

Missziói imaóra.

1940. évi jelmondatunk: I. Kor. 4, 20. — Egyesületünk tagjai és a misszió barátai minden hónap második keddjén, tehát most: szeptember 10-én, missziói csendes órát tartanak. Szeptemberi imaórákon elmélkedjünk *közösségeinkről*. Elmélkedésünk alapuljon a következő igéken: „Imé én ti veletek vagyok minden napon a világ végezetéig“ Máté 28, 20; továbbá: „Ha ketten közületek egy akaratot lesznek a földön minden dolog felől, amit csak kérnek, megadja nékik az én mennyei Atyám“ Máté 18, 19; „Köszöntések Priscillát és Ákvilát... és azt a gyülekezetet, mely az ő házokban van“ Róm. 16, 3—5.

Az úgynevezett hivatalos egyház az úgynevezett közösségi mozgalmakat többnyire üldözte, a legjobb esetben gyanakvó és idegenkedő szemmel nézte. A pietista jelző lekiicsinylő értelemben alkalmazta rájuk s szektáskodást látott bennük. A közösségekről azt állította, hogy azok egyházacsák szerepét akarják játszani az egyházban. A hivatalos egyháznak ez a véleménye itt-ott talán fedte a valóságot, általában véve azonban se nem lutheri, se nem őskeresztyén, se nem evangéliomi. Sőt ez a vélemény nem felel meg az egyház érdekeinek sem. Nyugodtabb időkben, amikor a keresztyén történelmi egyházak helyzete szilárd volt és tekintélyüket nemcsak az állami törvény, hanem a közvélemény is alátámasztotta és védte, megengedhetek maguknak ilyen luxust, ma már azonban a történelmi egyházak tekintélye annyira alá van aknázva, hatáskörük annyira megszűkült, tanításuk annyi támadásnak van kitéve, hogy a közösségi mozgalom az egyházi meg-

erősödésnek egyik leghatásosabb eszkövé lett mindenütt, ahol ilyen mozgalom van. Lényegében véve a közösségi mozgalom nem más, mint az úgynevezett laikus elem mozgósítása. Újabban az oxfordi csoportmozgalom adott neki elevebb lendületet, miután a tulajdonképeni, hogy úgy mondjuk, történelmileg kialakult közösségi mozgalmon az érzelmesedés jelei kezdtek mutatkozni. Luther a közösséget a Smalkaldeni Cikkekben a bűn ellen adott isteni segítségnél mondja az ige, a keresztség, az úrvacsora és a kulcsok hatalma mellett (*mutuum colloquium et consolatio fratrum*). Keresztyén hívő „sejtek“ kiépítése a gyülekezetekben, különösen a nagyobb lélekszámú gyülekezetekben ma már szinte elodázhatatlanul sürgős feladatként jelentkezik. Már ma is nyilvánvaló lett, hogy a templomi igehirdetés, a templomi istentisztelet nem elegendők a gyülekezetek építésére, erősítésére és a gyülekezet missziói feladatainak elvégzésére; anyagi eszközei pedig nem elegendők ahhoz, hogy az oklevelés lelkészeket a követelményeknek megfelelő számban állítsa munkába. A közösségek vagy keresztyén „sejtek“ dolga megérdemelné a beható megbeszélést és megérdemli, hogy imádkozzunk érte.

Ima: Mi Urunk Jézus Krisztus! Te megígérted, hogy ahol ketten vagy hárman egybegyűlnek a te nevedben, ott lész köztük. Áldd meg szentséges jelenléteddel mindazokat az összejöveleteket, ahol híveid egymással találkoznak, igéből épülnek, hozzád imádkoznak s erőt gyűjtenek Isten országáért végzendő munkájukra. Ámen.

H I R E K.

Kunos Jenő 1940 június 16-áról keltezett levelet kapott Saraste és Sipilä finn misszionáriusnőktől Laohkovból (Hu-pej tartományban, a Han folyó mellett). A levélből — amely érdeklődésre tarthat számot — közöljük a Kunos Jenő által velünk közölt részt: „Itt vagyunk továbbra is. Nem jutottunk innen olyan egyszerűen tovább, mint azt barátaink Tchangban (a Jang-tze folyam mellett, Hupeiben) gondolták, amikor ama biztató hangú levelet megszerkesztették. Dr. Berg (finn misszionárius, akit Kunos Pekingből ismer) bizonyonnyal írt az itteni helyzetről. Élünk békében, mert a szigetlakók minden valószínűség szerint nem érnek ide ősz előtt. Sjann-yann-ban (Hupeiben a Han folyó mellett) már ott vannak. Onnan először a katonaság menekült el, azután a kínai lakosság, úgyhogy szabadon bevonulhattak. Furcsa szabadsághősök vannak errefelé! A szigetlakók egyik házat a másik után gyújtották fel. Valamelyik keresztyén katonatiszt tilalmi rendelkezést ragasztott a missziói állomás és a kórház kapujára. Sjann-yannból csak féltucat lakóház és a missziói állomások maradtak épen. Számunkra már meg volt rendezve egy nagy csónak, hogy Sjann-yannba szállítson bennünket (Laohokovból), de milyen hálások vagyunk, hogy a csónak legénysége az indulás előtti napon rossz híreket hallott és semmi áron sem indultak el velünk. Istennek ilyen megőrző hűségét tapasztaltuk az egész úton. Az esőzés miatt egy helyen meg kellett állanunk s így pár nappal később értünk abba a helységbe, amelyet ugyancsak pár nappal korábban gyújtóbombákkal leromboltak. Azóta, hogy Yenchangot elhagytuk, naponta hallunk légi riadót. Rendszerint a reggeli és esti órákban utaztunk. Utunk vége felé szép holdvilág volt. Tapasztaltuk, hogy láthatatlan védősereg viselt rólunk gondot, mert minden különösebb nehézség nélkül értük el a célt. — Május elején talán még tovább mehettünk volna innen, de most már késő volt, letáborozhattunk és várhatunk. Sjann-yannban nincsenek már szigetlakók, mert ők távbbvonultak Shashih és Tchang (a Jang-tze folyam mellett fekvő városok Hu-pej tartományban) felé. Rémhírek röpködtek össze-vissza. Itt most nem jelenik meg napilap, mert a nyomdát összehombázták, de az utcán vehetünk röplap szerű hirdásokat. Sjann-yannból járt itt egy misz-

zionárius, aki részletesebb adatokkal szolgált a történetekkel kapcsolatban. — Minden valószínűség szerint fel kell mennünk a hegyekre, a norvégek nyári üdülőtelepére. Még nem köszöntött be az igazi forróság, mégis 32—37 fok Celsius mutat a hőmérő. Jóllehet Bergék-nél jól érezzük magunkat, mégsem lenne kedvünk itt tölteni a nyarat, hiszen úgy vágyunk már haza. Sajnos, a helyzet sehogyan sem látszik biztatónak. Hamarosan beáll az esős idő és a tulajdonképpeni kánikula s akkor teljesen erőnfelüli lenne utazni. Valahogyan olyan nehéz most a norvégek-nél vendégeskedni, amikor, emberileg szólva, az ő anyagi helyzetük is megingott. Itt ezen a munkamezőn is nyolcvannál többen vannak (a Kínában működő öt norvég missziótársulathoz legalább kétszázan tartoznak). Alapos lecsökkentés mellett körülbelül egy esztendeig kijönnek a meglévő pénzükből. A jövedelem elég az élemezésre, de egyáltalán nem futja semmi másra. A legtöbbnek van megtakarított pénze és most azt felhasználhatják. Sokaknak az új helyzet így is fejtörést okoz. Különbön a háború előtt ez a misszió jól el volt látva. Norvégiából április óta egyáltalán nem kaptak levelet, be kellett érniök a shanghai napilappal. — Bergék kaptak Amerikából pénzt és nekünk is juttattak belőle 500 dollárt. Majdnem annyit küldtek finn társainknak is. Egy bizonyos amerikai norvég misszionáriustól kaptunk 30 dollárt s utiköltségünkre adott egy norvég szabadegyházi misszionárius közel 50 dollárt. Bergék kaptak Koskikalliotól (a finn misszió ottani felügyelőjétől) egy levelet, amelyben közli, hogy semmilyen nem szenvedek még szükségeit. Isten elküldte égi madarait az övéi táplálására. — Reméljük, hogy ősszel útrakelhetek. És most alaposan kell pihenetek. Liát nem szabad engedni túlsokat tanulni. Hogyha erre visz utatok, akkor nem határoz, hogy poggyászatok több vagy kevesebb. A szállítás ugyan drága lesz, de megéri, mert itt minden annyival drágább. Az utiladát, valamint több egymás mellé kötözött koffert legokosabb körül-deszkázatni. Olajos vászon a tábori ágyakról és olajosvászon kabát ne hiányozzon. „Családi esernyőt“ és Nátália számára napernyőt szintén kell hozni. A kínai ruhát ott kell megcsináltatni, mert a nekivaló itt drága és si-

lány. Barna cukrot is ha kap az ember, fizethet két dollár katvanat félkilóért. Az úton jó szolgálatot tesznek a gyertyák, a szögek és a kalapács. Ezen a tájon még vasalóhoz sem lehet jutni.“

A **gyenesdési lelkész evangélikus** alkalmával dr. Györffy Béla tartott előadást a külmiszióról.

„Az evangélikus miszióügy fejlődése Magyarországon kezdettől fogva az Országos Misszióegyesület megalapításáig“ címen megjelent Scholtz Ödön tb. esperes és a Misszióegyesület tb. elnöke tanulmánya a Misszióegyesület kiadásában, 32 oldalon, hét képpel. Bizonyosra vehető, hogy a szépen megírt és egyháztörténeti szempontból is értékes mű nagy mértékben hozzájárul a külmisziói munka elmélyítéséhez, megszerettetéséhez és fokozásához. Egyházunkban a külmisziói munka megindulása a vas megyei Felsőlövő nagy papjának Wimmer Gottlieb Ágostnak nevéhez fűződik, aki 1845-ben alapított egy „segélyegyletet“, amely kezdettől fogva segítette a bázeli misziói intézetet. A magyar evangélikus külmiszió tehát öt év múlva lesz száz éves. — A nyomdailag is szép kiállítású füzetet 50 fillérért lehet megkapni Danhauser Lászlótól (Budapest, VIII., Bajza-u. 45.) vagy özv. Gáncs Aladárnétól (Budapest, VIII., Balassa-u. 9.) Terjesztésre is igen alkalmas.

A **Lipcei Misszió**. Magyarországon keresztül kapott statisztikát keletafrikai misziójának 1939 december végi helyzetéről. A közölt számokban a háború hatása többféleképpen tükröződik, egészben véve azonban igen örvendetes képet adnak a gyülekezetek kintartásáról és a kialakulóban levő keletafrikai evangélikus egyház erejéről. Az 1939—40. évi meszény 11 felavatott és 6 fel nem avatott miszionárius működött, szemben az előző évi 20 illetve 8 miszionáriussal; viszont a misziói nővérek száma 10-ről 11-re emelkedett. A bennszülött munkások közt a felavatott lelképásztorok száma változatlanul 12. A bennszülött gyülekezetgondozók 9-el szaporodtak. Ebből kitűnik, hogy több gyülekezetben az előzőtt miszionárius helyébe a bennszülött gyülekezetgondozó lépett. Hogy az iskolaügy milyen mély gyökeret vert a gyülekezetekben, mutatja az a tény, hogy a statisztika csak 2 misziói iskolával mutat ki kevesebbet. 173 iskolába 296 tanító 7477 fiút és 3934 leányt oktatott; kisebb vizsgálta csak a pogány gyermekeknél állapítható meg. A gyülekezetek lélek-

száma tovább emelkedett és pedig több mint 2200-al 34.279-ről 36.459-re. 1235 pogány kereszttelkedett meg, a keresztyén gyermekek 1377-el szaporodtak. Madsameban van a legnagyobb gyülekezet 8785 lélekkel. Előkészítő kereszttelési oktatásban részesül 2352 pogány és mohamedán, ezek közül magában a mabmai gyülekezetben 581. A bennszülött lelképásztorok által gondozott usangi és gonjai kicsiny gyülekezetekben, ahol pedig az izlam igen szívós ellenfél, csodálatosan magas a katechumenusok száma: 107 illetve 110. Az a körülmény, hogy a keletafrikai misziói egyházban az istentisztelet átlag 21.754-en vannak jelen, bizonyítja a hirdetett ígérez való hűséget és az erős elhatározást, hogy a megtapasztalt üdvösségtől a háború szorongattatásában sem tángitának. — A misziói kollégium július 11-iki ülésén az elnök üdvözölte az Indiából hazatért Wagner miszionáriust és feleségét, Lágel miszionáriust, Frölich L. és Kallert H. kisasszonyokat, akik részletesen beszámoltak élményeikről és indiai állomásaik helyzetéről. Az utolsó hajóval érkeztek, amely a szuezi csatornán még áthatolt. Eredményes munkát végeztek a háborúban is. Azonban a Lipcei Misszióknak nincs elegendő anyagi ereje az egész munkáltszám eltarthatásához, hanem még a munka további szugorodásával is számolni kell. Indiában egyébként újabb internálások voltak; Keletafrikában szintén.

Újonnan belépett tagok: vitéz Mócsi Istvánné Oroszvár, Jancsó Lajosné Munkács, Király Gizella Kisfalud, özv. Éliás Istvánné Orosháza, Kun Lajosné Tiszaföldvár, Gera Katalin Huszt.

A **kínai finn miszionáriusok** idei nyári gyűlésüket június 21. és 22-én tartották Tzeli-ben, Hunan tartományban. A gyűlés jegyzőkönyve alapján Kunos Jenő közli: A megnyitót áhítatot a napi vezérige (Péld. 12, 14 és Máté 16, 27.) alapján a misziói terület vezetője, Koskiakallio Toivo tartotta. A háborús helyzet miatt a Tsingshih-ben levő munkatársak nem vehettek részt az összejövetelen. Isten iránti hálával örökíti meg a jegyzőkönyv, hogy az ottani háború ellenére is megkapták mindazt, amire szükségük volt. Jóllehet nyolc hónapja nem érkezett hazulról közvetlenül semmiféle pénzküldemény, mégis érkeztek adományok a következő miszióktól (kínai dollárban): a Norvég Missziótársulat küldötteitől 1200, az Amerikai svéd evangélikus Augustana Synod miszionáriusaitól Honanból 965, Changsha-

ból valószínűleg az Evangéliumi Misszió misszionáriusaitól 100, dr. Bergtől Hupeh-ből 456.70, Kunos Jenő jelezte, hogy a Mandsuriában levő norvégektől kapott erre a célra 882, összesen 3603.70 kínai dollár. Amerikai dollárban a következő összegek érkeztek: az amerikai Suomi Synod-tól 1000, Rev. Dachlin táviratilag jelezte, hogy az ő missziójuk tanácsai megajánlott 1000 dollárt, de ez még nem érkezett meg, valószínűleg az amerikai Lutheran United Mission-tól

való; Upsalából Hällström-től a Kína Belföldi Misszió közvetítésével 2000 dollárnál valamivel kisebb összeg. Kunos hozzáteszi, hogy a mi Misszióegyesületünk is küldött ő általa 170 amerikai dollárt; de ez az összeg akkorra még nem érkezett meg oda. A jegyzőkönyv szerint Kunos Jenőt és feleségét, valamint Sipilä Annikki betegápolónőt a Tsingshih-i állomásra, Saraste Viens tanárnőt pedig Tzelibe helyezik akkor, ha ezek majd a munkamezőre érkeznek.

Kimutatás.

a Magyarországi Evangélikus Misszióegyesület pénztárába 1940. évi július 23-tól augusztus 22-ig beérkezett összegekről:

Tagdíjak: 1939-re: Fekete Jánosné Gomba 3 (1) pengő.

1939—40-re: Németh Gyula Szekszárd 6 (2) pengő.

1940-re: Reiff Pál Budapest 3 (1), Orosházáról: özv. Szemennyei Bálintné 1 (1), özv. Tóth Jánosné r. 1 (1), özv. Pusztai Adámné 1, Tóth Klára 1 (1), Horváth András 1 (1), Simon Mária 1 (1), özv. Fekete Istvánné 1 (1), Berta Andrásné 1 (1), özv. Éliás Istvánné 1 (1), Zoltai Istvánné 1 (1), Honéczy Márta Pitvaros 1 (1), Pilisi Márton Mezőberény 3 (1), Menyhár István Keszthely 1 (1), Mekis Ádám Ambrózfalva 1 (1), Divéky Istvánné Esztergom 3 (1), Ruttikay Elemér Cegléd 1 (1), Szokodi Malvin Kispeszt 1 (1), özv. Kirnbauer Lajosné Szombathely 1 (1), Dönsz Tivadar Tokaj 1 (1), Bachmann Frigyes Kiskőrös 1, vitéz Mózsai Istvánné Oroszvár 1 (1), Jancsó Lajosné Munkács 1 (1), Király Gizella Kisfalud 1, Schrantz György Szentés 1 (1), Kun Lajosné Tiszaföldvár 1 (1), Gera Katalin Huszt 3 (1) pengő.

Adományok: Budapesti II. ker. középisk. tanulóifjúsága 10, Orosházáról: Egy imaközösségi tag 10, Egy imaközösségi tag 20, Berta Andrásné 1, Névtelenül 1.86, Pilisi Márton Mezőberény 6, Divéky Istvánné Esztergom 1, özv. Kirnbauer Lajosné Szombathely 2, Barki Kálmánné Acsád 1, Bachmann Frigyes Kiskőrös 1, Kassáról: Szent Istváni Nővérek 5, „Bethesda” 6.50 pengő.

Budapest, 1940. évi augusztus hó 22-én.

Csekkszám: 16.188.

Perselygyűjtés: Budapest-Angyal-földi bibliaórák 11.05, Evangélikus Nőegylet Fót 10.22, Rákócitelepi bibliaórák 5.03 pengő.

Offertórium: Evangélikus Testvér Szolgálat orosházi konferenciáján 54.15 pengő.

Gyermekszövetség gyűjtése: Tomcsányi László tanítványai Kispeszt 6.07 P. Bélyegért: Németh Irén tanítványai Budapest 8, Diósgyőr vasgyár dr. Vető Lajosné útján 3.20, Nagymágócs 1.64 P.

Kunos Jenő kínai missziójára: Budapestről: Novák Iván 4, Ostya Ferenc 100, Orosházáról: Imaközösségi tag 1, Imaközösségi tag 1, Pálka Júlia 5, özv. Fekete Istvánné 1, Zalán Frigyes Aszód 10, Szokodi Malvin Kispeszt 2, „Atom” Mezőnagymihály 4, Péteri Sarolta Léva 1, özv. Kertész Lajosné Várpalota 2, dr. Kneffel József Sopron 5, Király Gizella Kisfalud 1, özv. Kőszeghy Károlyné Esztergom 2 pengő.

Utazótitkár fizetésére: Tóth László Orosháza 2 pengő.

Cél megjelölése nélkül: özv. Pusztai Andrásné Pitvaros 1, özv. Gyurátz Jánosné 1, Málnási János Ambrózfalva 3, Simor Erzsébet Siklós 3 pengő.

Használt bélyegyet és staniolt küldött: Lackner Istvánné Munkács.

Árva nevelésére: özv. Kertész Lajosné Várpalota 1 pengő.

Az Úr áldó kegyelme legyen velünk!

Rimár Jenő, pénztáros,

*XIV. Gizella-ut 28 fsz. 1.
Telefon: 497-189.*